

Proves d'accés a la Universitat. Curs 2006-2007

Filosofia

Sèrie 2

Escolliu UNA de les dues opcions (A o B).

Opció A

Però, allò que fa que molts pensin que és difícil conèixer el que és Déu, i fins i tot el que és la seva ànima, és que no eleven mai el seu esperit per damunt de les coses sensibles i que estan tan acostumats a no considerar res si no és imaginant-ho —que és una manera de pensar apropiada per a les coses materials— que tot allò que no és imaginable els sembla que és intel·ligible. Cosa que és bastant palesa pel fet que, fins i tot els filòsofs, admeten com a màxima a les escoles que no hi ha res en l'enteniment que no hagi estat anteriorment en els sentits, on, tanmateix, és segur que mai no han estat les idees de Déu i de l'ànima. I em sembla que aquells que volen usar la imaginació per comprendre-les fan igual com si, per sentir els sons o flairar les olors, volguessin servir-se dels ulls; i amb aquesta diferència afegida: que el sentit de la vista no ens assegura pas menys que l'olfacte o l'oïda la veritat dels seus objectes respectius, mentre que ni la imaginació ni els sentits ens poden assegurar mai res si no hi intervé l'enteniment.

René DESCARTES. *El discurs del mètode*, IV

1. Expliqueu breument les idees principals del text i com hi apareixen relacionades (entre 40 i 80 paraules).
[2 punts]
2. Expliqueu breument el significat, en el text, de les paraules següents (entre 5 i 15 paraules en cada cas):
[1 punt]
 - a) «intel·ligible»
 - b) «imaginació»

3. Per què diu Descartes que els sentits no «ens poden assegurar mai res si no hi intervé l'enteniment»? Feu referència als aspectes del pensament de Descartes que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.
[3 punts]
4. Compareu la concepció de Descartes de l'ànima amb una altra concepció de l'ànima (o de la ment, o del «jo») que es pugui trobar en la història del pensament.
[2 punts]
5. Creieu que Descartes té raó quan defensa que l'ànima és més fàcil de conèixer que el cos? Raoneu la resposta.
[2 punts]

Opció B

Aquesta és, doncs —vaig dir jo—, estimat Glaucó, la imatge completa que cal aplicar a les paraules que s'han dit abans; tot associant el món que se'ns apareix a través de la vista amb l'habitatge dels presoners, i la llum del foc que hi ha amb l'energia del sol. I si compares la pujada cap a dalt i la contemplació dels objectes de dalt amb l'ascens de l'ànima cap al món intel·ligible no et desviaràs pas de la meva conjectura. [...] És aquesta, doncs, la meua manera de veure la qüestió: en el món intel·ligible la darrera idea és la del Bé i amb prou feines pot ser percebuda; un cop la percebem, però, hem de concloure que és la causant de tot el que hi ha de recte i de bell en tots els éssers; en el món visible és ella la que va engendrar la llum i el seu astre sobirà; en el món intel·ligible, ella és la proveïdora de veritat i d'intel·ligència, i cal que la contempli aquell que es proposi actuar assenyadament tant en la vida privada com en la pública.

PLATÓ. *República*, 517

1. Expliqueu breument les idees principals del text i com hi apareixen relacionades (entre 40 i 80 paraules).
[2 punts]
2. Expliqueu breument el significat, en el text, de les paraules o expressions següents (entre 5 i 15 paraules en cada cas):
[1 punt]
 - a) «món intel·ligible»
 - b) «idea»

3. Per què compara Plató «l'ascens de l'ànima cap al món intel·ligible» amb una mena d'alliberació i d'ascens per a uns presoners? Feu referència als aspectes del pensament de Plató que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.
[3 punts]

4. Compareu la concepció platònica del bé amb una altra concepció del bé que es pugui trobar en la història del pensament.
[2 punts]

5. Creieu que Plató té raó quan defensa que el veritable coneixement no prové dels sentits? Raoneu la resposta.
[2 punts]

Proves d'accés a la Universitat. Curs 2006-2007

Filosofia

Sèrie 1

Escolliu UNA de les dues opcions (A o B).

Opció A

Ara ja podem determinar fàcilment els respectius límits i funcions de la raó i del gust. La primera ens dóna coneixement de la veritat i de la falsedat; el segon proporciona el sentiment de la bellesa i la lletjor, del vici i la virtut. L'una descobreix els objectes com realment es troben a la naturalesa, sense afegir-hi ni llevar-hi res; l'altre posseeix una facultat productiva i, embellint o embrutant els objectes naturals amb colors manlevats del sentiment intern, crea, d'alguna manera, un objecte nou. La raó, freda i indiferent, no és cap motiu per actuar i es limita a orientar l'impuls que rep de l'apetit o de la inclinació, i ens mostra el camí per arribar a la felicitat o per evitar la infelicitat.

David HUME. *Investigació sobre els principis de la moral*, apèndix I

1. Expliqueu breument les idees principals del text i com hi apareixen relacionades (entre 40 i 80 paraules).
[2 punts]
2. Expliqueu breument el significat, en el text, de les paraules o expressions següents (entre 5 i 15 paraules en cada cas):
[1 punt]
 - a) «apetit»
 - b) «sentiment intern»
3. Per què diu Hume que «la raó, freda i indiferent, no és cap motiu per actuar i es limita a orientar l'impuls que rep de l'apetit o de la inclinació»? Feu referència als aspectes del pensament de Hume que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.
[3 punts]

4. Compareu la concepció de Hume de la virtut i el bé amb una altra concepció de la virtut i el bé que es pugui trobar en la història del pensament.
[2 punts]
5. Esteu d'acord amb Hume quan defensa que triar el bé o el mal no depèn, en darrer terme, de l'exercici de la raó? Raoneu la resposta.
[2 punts]

Opció B

—Per tant, és obvi que, si la geometria ens obliga a contemplar l'essència, convé que l'acceptem. I que, ben al contrari, no l'acceptem si no va més enllà de les coses que canvien.

—Això està ben dit.

—Doncs bé —vaig agregar—, no crec que cap dels experts en geometria, per poca pràctica que hi tingui, pugui dubtar que aquesta ciència tracta de coses que no es corresponen amb allò que diuen aquells que la practiquen.

—Com? —va preguntar.

—Diuen moltes coses que per força resulten ridícules, ja que parlen com si realment manipulessin els objectes i com si les seves paraules només tinguessin una finalitat pràctica, tot adornant el seu llenguatge amb termes com ara «quadrar», «perllongar» i «afegir». I, no obstant això, tota aquesta ciència es dirigeix fonamentalment al coneixement.

—Sí, és ben cert —va dir.

—No voldràs convenir també en el que vaig a dir-te ara?

—En què?

—Que aquesta és una ciència del coneixement de l'ésser, però no d'allò que està subjecte al canvi i a la mort.

—Conforme en tot amb això —va dir—, doncs, sens dubte, la geometria és una ciència del que sempre és.

—Per tant, benvolgut amic, conduirà l'ànima cap a la veritat i disposarà la ment del filòsof perquè elevi la seva mirada cap a dalt en lloc de dirigir-la a les coses de baix, que ara contemplem sense haver de fer-ho.

PLATÓ. *República*, 526

1. Expliqueu breument les idees principals del text i com hi apareixen relacionades (entre 40 i 80 paraules).
[2 punts]

2. Expliqueu breument el significat, en el text, de les paraules o expressions següents (entre 5 i 15 paraules en cada cas):
[1 punt]
a) «essència»
b) «les coses que canvien»
3. Per què diu Plató que la geometria «conduirà l'ànima cap a la veritat i disposarà la ment del filòsof perquè elevi la seva mirada cap a dalt»? Feu referència als aspectes del pensament de Plató que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.
[3 punts]
4. Compareu la concepció platònica del coneixement amb una altra concepció del coneixement que es pugui trobar en la història del pensament.
[2 punts]
5. Creieu que Plató té raó quan suggereix que, per exemple, la circumferència que estudia la geometria no és cap dibuix particular amb propietats materials específiques? Raoneu la resposta.
[2 punts]

Proves d'accés a la Universitat. Curs 2006-2007

Filosofia

Sèrie 3

Escolliu UNA de les dues opcions (A o B).

Opció A

Estem determinats a suposar que el futur s'assembla al passat únicament pel *costum*. Quan veig una bola de billar que es mou cap a una altra, la meva ment es veu immediatament portada per l'hàbit al seu efecte habitual, i s'anticipa a la vista concebut el moviment de la segona bola. No hi ha res en aquests objectes, considerats abstractament i de forma independent de l'experiència, que em condueixi a treure una conclusió com aquesta; i fins i tot després d'haver tingut experiència de molts efectes repetits d'aquesta classe, no hi ha cap argument que em determini a suposar que l'efecte serà conforme a l'experiència passada. Els poders pels quals actuen els cossos ens són completament desconeguts. Només percebem les seves qualitats sensibles: i quina raó tenim per pensar que els mateixos poders estaran sempre conjuntats amb les mateixes qualitats sensibles?

David HUME. *Resum del tractat de la naturalesa humana*

1. Expliqueu breument les idees principals del text i com hi apareixen relacionades (entre 40 i 80 paraules).
[2 punts]
2. Expliqueu breument el significat, en el text, de les expressions següents (entre 5 i 15 paraules en cada cas):
[1 punt]
 - a) «poders pels quals actuen els cossos»
 - b) «qualitats sensibles»
3. Per què diu Hume que «no hi ha cap argument que em determini a suposar que l'efecte serà conforme a l'experiència passada»? Feu referència als aspectes del pensament de Hume que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.
[3 punts]

4. Compareu la concepció de Hume del coneixement empíric (o coneixement pels sentits) amb una altra concepció del coneixement empíric que es pugui trobar en la història del pensament.
[2 punts]
5. Creieu que Hume té raó quan defensa que no es pot demostrar racionalment que el futur s'ha d'assemblar al passat? Raoneu la resposta.
[2 punts]

Opció B

La revolta dels esclaus en la moral comença quan el mateix ressentiment esdevé creador i genera valors, el ressentiment d'aquells éssers privats de la veritable reacció, la de l'activitat, que només es consideren recompensats per una venjança imaginària. Mentre que qualsevol moral noble sorgeix d'una autoafirmació triomfant, la moral dels esclaus nega, de bon començament, qualsevol cosa «externa», «diferent», «aliena a la pròpia essència», i aquest fet de negar és el seu acte creador. Aquesta manera de capgirar el punt de vista des d'on hom estableix valors —aquest dirigir-se necessàriament cap a l'exterior, en lloc de dirigir-se cap a la pròpia essència— pertany específicament al ressentiment. Per tal de néixer, la moral dels esclaus requereix sempre en primer lloc un món contrari i extern.

Friedrich Wilhelm NIETZSCHE. *La genealogia de la moral*, I

1. Expliqueu breument les idees principals del text i com hi apareixen relacionades (entre 40 i 80 paraules).
[2 punts]
2. Expliqueu breument el significat, en el text, de les expressions següents (entre 5 i 15 paraules en cada cas):
[1 punt]
 - a) «aliena a la pròpia essència»
 - b) «moral noble»
3. Per què diu Nietzsche que «la revolta dels esclaus en la moral comença quan el mateix ressentiment esdevé creador i genera valors»? Feu referència als aspectes del pensament de Nietzsche que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.
[3 punts]

4. Compareu la concepció de Nietzsche dels valors morals amb una altra concepció dels valors morals que es pugui trobar en la història del pensament.
[2 punts]
5. Creieu que Nietzsche té raó quan defensa que la moral cristiana es basa en el ressentiment? Raoneu la resposta.
[2 punts]

Proves d'accés a la Universitat. Curs 2007-2008

Filosofia

Sèrie 2

Escolliu UNA de les dues opcions (A o B).

Opció A

Ja que, segons els raonaments que acabo de fer, per a conèixer la naturalesa de Déu —fins on la meua n'era capaç— no em calia sinó considerar, a propòsit de totes les coses de què trobava en mi idees, si posseir-les era una perfecció o no; i estava segur que no hi havia en ell cap de les que significaven alguna imperfecció, però que sí que hi eren totes les altres. Així, veia que en ell no hi podia haver el dubte, la inconstància, la tristesa i altres coses semblants, atès que jo mateix hauria estat ben content d'estar-ne exempt. A més d'això, tenia idees de diverses coses sensibles i corporals; ja que, encara que suposés que somniava i que tot el que veia o imaginava era fals, tanmateix no podia pas negar que unes tals idees es trobessin en el meu pensament. Però, com que ja havia conegut molt clarament en mi que la naturalesa intel·ligent és distinta de la corporal, considerant que tota composició revela dependència i que la dependència és manifestament un defecte, vaig pensar que en Déu no podia ser una perfecció ser compost d'aquestes dues naturaleses, i que, per consegüent, ell no ho era; però que, si hi havia en el món cossos o bé intel·ligències o altres naturaleses que no fossin totalment perfectes, el seu ésser havia de dependre del poder de Déu de tal manera que no poguessin subsistir sense ell ni un sol moment.

René DESCARTES. *El discurs del mètode*, IV

1. Expliqueu breument les idees principals del text i com hi apareixen relacionades (entre 40 i 80 paraules).
[2 punts]
2. Expliqueu breument el significat, en el text, dels mots o les expressions següents (entre 5 i 15 paraules en cada cas):
[1 punt]
 - a) «idees de diverses coses sensibles»
 - b) «subsistir»

3. Per què diu Descartes que «ja havia conegut molt clarament en mi que la naturalesa intel·ligent és distinta de la corporal»? Feu referència als aspectes del pensament de Descartes que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.
[3 punts]
4. Compareu la concepció de Descartes de l'ànima («la naturalesa intel·ligent») amb una altra concepció de l'ànima que es pugui trobar en la història del pensament.
[2 punts]
5. Creieu que Descartes té raó quan defensa que podem demostrar racionalment l'existència de Déu? Raoneu la resposta.
[2 punts]

Opció B

—Com a fundadors de la ciutat —vaig dir jo—, hem d'obligar els homes de naturalesa privilegiada a dedicar-se al coneixement que hem definit com el més sublim, contemplant el bé en si mateix i elevant-se fins a ell per aquest camí aspre de què hem parlat; però després que hagin arribat a aquest punt i hagin contemplat el bé durant cert temps, guardem-nos de permetre'ls el que avui se'ls permet.

—Què?

—No consentirem que es quedin en aquesta regió superior —vaig dir—, negant-se a baixar de nou a la vora dels desgraciats captius, per prendre part en els seus treballs i en els seves cerimònies, tant si són de poca vàlua com de molta.

—Però haurem de ser tan durs amb ells? —va preguntar—. Per què hem de condemnar-los a una vida miserable quan poden gaudir d'una vida més agradable?

—Tornes, benvolgut amic —vaig dir—, a oblidar que la llei no ha de proposar-se per objecte la felicitat d'una determinada classe de ciutadans amb exclusió de les altres, sinó la felicitat de tot l'Estat; que, amb aquesta finalitat, unint en harmonia els interessos de tots els ciutadans, s'ha de procurar, per mitjà de la persuasió o de l'autoritat, que es donin els uns als altres tot el suport amb què poden servir la comunitat; i que, en formar amb cura ciutadans com aquests, no es pretén deixar-los lliures perquè facin de les seves facultats l'ús que els vingui de gust, sinó servir-se d'ells amb la finalitat de fortificar els llaços de l'Estat.

PLATÓ. *República*, 519

1. Expliqueu breument les idees principals del text i com hi apareixen relacionades (entre 40 i 80 paraules).
[2 punts]

2. Expliqueu breument el significat, en el text, de les expressions següents (entre 5 i 15 paraules en cada cas):
[1 punt]
a) «bé en si mateix»
b) «desgraciats captius»
3. Per què diu Plató que el coneixement més sublim és la contemplació del bé en si mateix? Feu referència als aspectes del pensament de Plató que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.
[3 punts]
4. Compareu la concepció de Plató del govern just amb una altra concepció del govern just que es pugui trobar en la història del pensament.
[2 punts]
5. Creieu que Plató té raó quan defensa que l'Estat ha d'obligar a governar aquells que estiguin millor preparats? Raoneu la resposta.
[2 punts]

Proves d'accés a la Universitat. Curs 2007-2008

Filosofia

Sèrie 5

Escolliu UNA de les dues opcions (A o B).

Opció A

És injustificat castigar algú simplement perquè estigui ebri; però, en canvi, cal castigar el soldat o el policia que s'embriaguï estant de servei. En suma, sempre que existeix un dany o un risc de danys definits, ja sigui a un individu o a la col·lectivitat, el cas ja no cau dins l'àmbit de la llibertat i entra de ple dins l'àmbit de la moralitat o del dret.

Però, en relació amb el dany merament contingent o, com podria anomenar-se, derivat que una persona causa a la societat per una actuació que no viola un deure específic envers la col·lectivitat ni ocasiona un dany perceptible a cap individu determinable, llevat d'ell mateix, aquest inconvenient és un dels que la societat pot permetre's de patir per preservar el bé superior de la llibertat humana.

J. S. MILL. *Sobre la llibertat*, IV

1. Expliqueu breument les idees principals del text i com hi apareixen relacionades (entre 40 i 80 paraules).
[2 punts]
2. Expliqueu breument el significat, en el text, de les expressions següents (entre 5 i 15 paraules en cada cas):
[1 punt]
 - a) «àmbit de la llibertat»
 - b) «àmbit de la moralitat»

3. Per què diu Mill que, en certs casos en què algú tria fer-se mal a si mateix, «aquest inconvenient és un dels que la societat pot permetre's de patir per preservar el bé superior de la llibertat humana»? Feu referència als aspectes del pensament de Mill que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.
[3 punts]
4. Compareu la concepció que té Mill de la funció de l'Estat amb una altra concepció d'aquesta funció que es pugui trobar en la història del pensament.
[2 punts]
5. Suposem que algú decideix no cordar-se el cinturó de seguretat quan ha de conduir. Creieu que és correcta la doctrina de Mill, segons la qual, si ningú més no pot ser afectat per la decisió, la societat no ha d'intervenir? Raoneu la resposta.
[2 punts]

Opció B

Imagina't algú que, en mirar alçat el cap, observa en el sostre una varietat de colors. Segons el que defenses, hauríem de dir que hi veu amb la intel·ligència i no amb els ulls. Potser tu tens raó i sóc jo qui pensa d'una manera massa simple. Però no puc deixar de creure que l'única ciència que obliga l'ànima a mirar enlaire és la que té per objecte l'ésser i el que és invisible. [...] Ens hem de servir de la imatge policromada del cel com a exemple per comprendre millor totes aquestes coses. Imaginem, per exemple, que ens trobéssim per atzar uns dibuixos extraordinaris meravellosament traçats per Dèdal o per qualsevol altre artista o pintor. És cert que qualsevol expert en geometria, en veure'ls, pensaria que eren una obra mestra ben difícil d'imitar, però trobaria ridícula la idea d'examinar-los acuradament per poder copsar en ells la veritable igualtat, o l'essència del que sigui ser doble, o de qualsevol altra proporció.

PLATÓ. *República*, 529-530

1. Expliqueu breument les idees principals del text i com hi apareixen relacionades (entre 40 i 80 paraules).
[2 punts]
2. Expliqueu breument el significat, en el text, de les expressions següents (entre 5 i 15 paraules en cada cas):
[1 punt]
 - a) «el que és invisible»
 - b) «veritable igualtat»

3. Per què diu Plató que «l'única ciència que obliga l'ànima a mirar enlaire és la que té per objecte l'ésser i el que és invisible»? Feu referència als aspectes del pensament de Plató que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.
[3 punts]

4. Compareu la concepció platònica del coneixement amb una altra concepció del coneixement que es pugui trobar en la història del pensament.
[2 punts]

5. Creieu que Plató té raó quan defensa que els cossos visibles no poden ser la veritable realitat? Raoneu la resposta.
[2 punts]

Proves d'accés a la Universitat. Curs 2007-2008

Filosofia

Sèrie 4

Escolliu UNA de les dues opcions (A o B).

Opció A

Si no sabéssim que tot allò que hi ha en nosaltres de real i vertader prové d'un ésser perfecte i infinit, per més clares i distintes que fossin les nostres idees, no tindríem cap raó que ens fes estar segurs que són vertaderes.

Ara bé, des del moment que el coneixement de Déu i de l'ànima ens permet d'estar segurs d'aquesta regla, ens és ben fàcil de saber que els somnis que imaginem estant adormits no ens han de fer dubtar de cap manera de la veritat dels pensaments que tenim estant desperts. [...] I, pel que fa a l'error més ordinari dels nostres somnis, que consisteix a presentar-nos objectes diversos de la mateixa manera com ho fan els sentits externs, no ens ha d'importar que ens doni motius per a desconfiar de la veritat de tals idees, ja que aquestes també ens poden enganyar mentre estem desperts, com quan els qui tenen icterícia ho veuen tot de color groc, o quan els astres o altres cossos molt allunyats ens semblen molt més petits del que són. Perquè, al capdavall, tant si estem desperts com si dormim, no ens hem de deixar convèncer mai sinó per l'evidència de la raó.

René DESCARTES. *El discurs del mètode*, IV

1. Expliqueu breument les idees principals del text i com hi apareixen relacionades (entre 40 i 80 paraules).
[2 punts]
2. Expliqueu breument el significat, en el text, dels mots o les expressions següents (entre 5 i 15 paraules en cada cas):
[1 punt]
 - a) «clares»
 - b) «sentits externs»

3. Per què diu Descartes que «tot allò que hi ha en nosaltres de real i vertader prové d'un ésser perfecte i infinit»? Feu referència als aspectes del pensament de Descartes que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.
[3 punts]
4. Compareu la concepció de Descartes de la raó amb una altra concepció de la raó que es pugui trobar en la història del pensament.
[2 punts]
5. Creieu que Descartes té raó quan defensa que sense saber que Déu existeix és impossible conèixer l'existència del món extern? Raoneu la resposta.
[2 punts]

Opció B

Però la base d'aquest poderós sentiment natural existeix; i és aquesta la que, un cop reconeguda la felicitat general com el criteri ètic fonamental, constitueix la força de la moral utilitarista. Aquest sòlid fonament són els sentiments socials de la humanitat, el desig de viure en unitat amb els nostres semblants, que ja és per si mateix un principi poderós de la naturalesa humana, i afortunadament un d'aquells que tendeixen a enfortir-se amb les influències que fan avançar la civilització, fins i tot sense inculcar-los expressament. L'estat social esdevé de cop tan natural, tan necessari i tan habitual en l'home, que si no és a causa d'unes circumstàncies inusuals o per un esforç deliberat d'abstracció, mai no ens concebríem d'altra manera que com a membres d'un organisme; i aquesta associació es va consolidant a mesura que la humanitat s'allunya de l'estat d'independència salvatge. Una condició que és essencial per a l'estat social, doncs, esdevé així part inseparable de la idea que tota persona té sobre l'estat de coses en què ha nascut, i a què està destinat tot ésser humà. Ara bé, la societat entre éssers humans, llevat de la relació entre amo i esclau, és manifestament impossible sobre qualsevol altra base que no sigui la necessitat de consultar els interessos de tots. Una societat entre iguals només pot existir si s'entén que s'han de considerar igualment els interessos de tots. I com que, en tots els estadis de la civilització, cada persona té iguals, llevat d'un monarca absolut, cada un es veu obligat a viure en aquests termes amb els altres. En cada època es fan passos endavant cap a un estat en què serà impossible viure permanentment amb algú en uns termes diferents. D'aquesta manera la gent es torna incapaç de concebre la possibilitat d'una situació de menyspreu absolut pels interessos dels altres.

J. S. MILL. *L'utilitarisme*, III

1. Expliqueu breument les idees principals del text i com hi apareixen relacionades (entre 40 i 80 paraules).
[2 punts]

2. Expliqueu breument el significat, en el text, de les expressions següents (entre 5 i 15 paraules en cada cas):
[1 punt]
 - a)** «moral utilitarista»
 - b)** «estat social»

3. Per què diu Mill que un cert sentiment «constitueix la força de la moral utilitarista»? Feu referència als aspectes del pensament de Mill que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.
[3 punts]

4. Compareu la concepció de Mill de la moralitat amb una altra concepció de la moralitat que es pugui trobar en la història del pensament.
[2 punts]

5. Creieu que és correcta la idea de Mill que la felicitat general és el valor moral fonamental? Raoneu la resposta.
[2 punts]